

Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelma vuosiyhteenveto 2025

Sipoon kunta

Liite / Bilaga 1 / 23. § RAKYMP 26.2.2026

Sisällys

1 Johdanto.....	1
2 Muutokset valvonnan voimavaroissa.....	1
3 Valvontakohteisiin liittyvät muutokset.....	1
4 Toteutunut suunnitelmallinen valvonta	2
4.1 Ympäristönsuojelulain mukaiset vuositarkastukset.....	2
4.2 Jätelain mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset.....	2
4.3 Ulkoilulain mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset.....	3
4.4 Projektiluontoinen suunnitelmallinen valvonta	3
4.5 Yhteenvedo suunnitelmallisista tarkastuksista	3
4.6 Vuosiraportointi ja toiminnan vaikutusten tarkkailu.....	3
4.7 Laitosvalvonnan arviointi ja kehittäminen.....	3
5 Tarkastukset muihin kuin valvontaohjelmassa määriteltyihin kohteisiin	4
5.1 Ympäristönsuojelulain muun kuin lupavelvollisen toiminnan sekä vesilain mukaiset tarkastukset.....	4
5.2 Maasto- ja vesiliikennelain mukaiset tarkastukset	4
5.3 Merenkulun ympäristönsuojelulain valvonta	4
5.4 Leväseuranta.....	4
6 Muut valvontatoimet	5
6.1 Haittailmoitukset.....	5
6.2 Poikkeamiset säädöksistä.....	5
6.3 Lausunnot	5
6.4 Selvityspyynnot, kehotukset ja hallintopakkoon liittyvät toimet	5
6.5 Tutkintapyynnot.....	6
7 Yhteistyö	6

1 Johdanto

Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunta hyväksyi 15.2.2023 § 22 ympäristövalvonnan ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaisen valvontasuunnitelman vuosille 2023-2025. Suunnitelman tavoitteena on kehittää, yhtenäistää ja tehostaa valvontatoimia sekä mahdollistaa valvonnan toteutumisen seuranta. Valvontasuunnitelman mukaisesti toteutuneesta suunnitelmallisesta valvonnasta tehdään vuosiyhteenveto sisältäen valvontasuunnitelmassa esitetyt tiedot. Vuoden 2025 valvontaohjelma hyväksyttiin 28.1.2025 § 7. Valvontaohjelmassa on oltava suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista, tiedot muista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä sekä kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Tämä vuosikertomus koskee ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaisen valvontasuunnitelman mukaisen ohjelman toteutumista vuonna 2025. Vuosikertomuksen tavoitteena on arvioida toteutunutta suunnitelmallista valvontaa ja tehdä kehitysehdotuksia seuraavalle vuodelle.

2 Muutokset valvonnan voimavaroissa

Vuonna 2026 ympäristövalvonnassa oli 6,5 henkilöstöresurssia. Vuoden aikana on ollut jonkin verran henkilövaihdoksia ja -muutoksia. Tammikuussa ympäristötarkastaja jäi noin puolen vuoden vapaalle ja häntä paikkasi tuona aikana viransijainen. Toinen ympäristötarkastaja siirtyi osittaiselle vapaalle elokuun puolestavälin lähtien. Ympäristöasiantuntijan resurssissa on vuoden aikana myös ollut jonkin verran vajetta, jota on paikattu sisäisesti muiden viranhaltijoiden toimesta. Joulukuussa ympäristöassistentti jäi vapaalle ja häntä paikkaa viransijainen. Vaje ja sijaisjärjestelyt ovat on luonnollisesti vaikuttaneet hieman alentavasti yksikön tehtyihin työvuosiin suhteessa henkilöresurssiin.

3 Valvontakohteisiin liittyvät muutokset

Vuoden 2025 lupa- ja ilmoituspäätöksiin sekä rekisteröitäviin toimintojen kirjauksiin ja valvontaan liittyvät muutokset:

- VOC-laitoksen rekisteröity toiminta myytiin toiselle toiminnanharjoittajalle
- ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan rauettamispäätökseen liittyvät toimet on aloitettu neljän luvan osalta (lämpökeskus, pellettituotantolaitos sekä eläinsuoja ja elintarviketuotantolaitos)
- ympäristönsuojelulain mukaiseen yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvan eläinsuojan rauettamispäätökseen liittyvät toimet on aloitettu
- yksi maankaatopaikka ympäristölupahakemus vedettiin takaisin sekä yksi maa-ainestenoton yhteislupahakemus keskeytettiin
- yksi asfalttiaseman rekisteröinti käsiteltiin, mutta muutosten ja keskustelujen jälkeen keskeytettiin sen osalta rekisteröinti
- vuoden 2025 lopussa vireillä olevia ympäristö- tai maa-aineslupahakemuksia tai ns. yhteislupahakemuksia oli ainoastaan kaksi.
 - o Nikkilässä sijaitsevan jakeluaseman ympäristöluvan tarkistamishakemus.

- Maa-ainestenoton yhteislupahakemuksen eteneminen Linnanpellossa. Asia on tällä hetkellä korkeimman hallinto-oikeuden päätettävissä

Näiden lisäksi yksi maastoliikennelain mukainen lupahakemus on käsitelty ja lupa myönnetty tammikuussa 2026.

4 Toteutunut suunnitelmallinen valvonta

4.1 Ympäristönsuojelulain mukaiset vuositarkastukset

Vuonna 2025 Sipoon ympäristövalvonnan ensisijaisessa valvonnassa oli 27 ympäristönsuojeluvalvonnan ympäristölupa-, rekisteröintivelvollista tai yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvaa laitosta. Eniten oli polttoaineen jakeluasemia, energiantuotantolaitoksia ja mineraalituotteiden valmistusta sekä eläinsuojia. Vuodelle 2025 valvontaohjelmassa oli suunniteltu yhteensä 7 vuositarkastusta yllä mainittuihin laitoksiin.

Taulukko 1. YSL:n 27, 28, 115 a ja 116 §:n mukaiset Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallassa olevat laitokset; valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset vuonna 2025

Laitos / toiminta	Kokonais- lukumäärä 2025	Vuodelle 2025 suunnitellut tarkastukset	Vuoden 2025 aikana tarkastettu
Energian tuotanto	6	1	1
Kemikaalien tai polttoaineiden valmistus, varastointi, käyttö tai käsittely	7	1	1
Mineraalituotteiden valmistus	4	2	2
Eläinsuojat ja kalankasvatus	4	1	2
Jätehuolto	1	0	0
Liikenne	1	1	1
Elintarviketuotanto	1	0	0
Muut	3	1	1
Yhteensä	27	7	8

Vuonna 2025 toteutui kaikki suunnitelluista valvontaohjelman mukaisista tarkastuksista (7 kpl). Yksi ylimääräinen tarkastus suoritettiin yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvaan eläinsuojaan. Eläinsuoja oli lopettanut toimintansa vuonna 2024 ja toiminnan lopettamisen yhteydessä suoritettiin vielä viimeinen tarkastus vuonna 2025.

Ympäristövalvonnasta osallistuttiin myös 5:een valtion ympäristölupaviranomaisten myöntämien ympäristölupien suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksiin Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. ELY-keskuksen päävastuulla olevat tarkastukset eivät sisälly Sipoon kunnan ympäristövalvonnan valvontasuunnitelman taulukko-osioon.

4.2 Jätelain mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset

Sipoossa on 6 jäterekestieriin merkittyä jätelain 100 § mukaista toimijaa, jotka harjoittavat jätteen ammattimaista keräystä. Vuoden 2025 valvontaohjelmassa ei ollut jätelain 100 § kohteita tarkastusvuorossa.

4.3 Ulkoilulain mukaiset suunnitelmalliset tarkastukset

Valvontaohjelman mukaan yhdelle ilmoitusvelvolliselle leirintäalueelle (Ulkoilulaki (606/1973) 20 §) oli suunniteltu tarkastus vuonna 2025. Tarkastusta suoritettiin suunnitelman mukaisesti.

4.4 Projektiluontoinen suunnitelmallinen valvonta

Vuonna 2020 aloitettiin ympäristönsuojelulain mukainen projektiluontoinen hevostalleihin kohdistuva useamman vuoden kestävä valvontaprojekti. Vuonna 2025 tarkastettiin viisi projektiin kuuluvaa hevostallia.

Vuonna 2018 alkanut autokorjaamoihin kohdistunut jätelain mukainen valvontaprojekti ei edennyt vuonna 2025. Erityistä jätelain piiriin kuuluvaa valvontaprojektia ei ollut suunnitteilla vuodelle 2025.

4.5 Yhteenveto suunnitelmallisista tarkastuksista

Tarkastusten osalta voidaan todeta, että aikaisempien vuosien henkilöstövajeesta ja -muutoksista johtuvia viiveitä on saatu kiinni. Kaikki rekisteröidyt ja ympäristöluvalliset kohteet on tarkastettu vuoden 2022 jälkeen suunnitelman mukaisesti vähintään kerran. Valvontaohjelman suunnitelman mukaisista tarkastusväleistä ei poiketa enää rekisteröityjen toimintojen osalta eikä ympäristölupien osalta. Kuten tavoitteena oli, valvontaohjelman mukaisten tarkastusten osalta oltiin ajan tasalla vuoden 2025 loppuun menneessä.

4.6 Vuosiraportointi ja toiminnan vaikutusten tarkkailu

Lupavelvollisten laitosten vuosiraportit saapuvat pääosin alkuvuodesta ja toiminnan vaikutusten tarkkailutulokset (kuten vesistö- ja pohjavesitarkkailutulokset) ympäristölupien lupamääräyksien mukaisesti. Kaikissa lupapäätöksissä ei ole vuosiraportointivelvoitetta. Vuosi- ja tarkkailuraportit tarkastettiin pääsääntöisesti kevään ja syksyn aikana.

4.7 Laitosvalvonnan arviointi ja kehittäminen

Ennakkoon suunniteltu laitosvalvonta säännöllistää valvontaa ja johdonmukaistaa tarkastuskäytäntöjä. Säännöllisellä valvontayhteistyöllä lupavelvollisen laitoksen kanssa viranomaiselle muodostuu parempi kokonaiskuva mm. laitoksen ympäristönsuojelullisesta tasosta. Säännöllinen valvonta on sujuvoittanut yhteistyötä viranomaisen ja toiminnanharjoittajan välillä myös muissa kuin vuositarkastuksiin liittyvissä asioissa.

Valvontasuunnitelman mukaisessa valvonnassa on edelleen mahdollisuuksia tehostamiseen. Vuonna 2026 tehostetaan edelleen valvonnan dokumentointia niin tarkastuspöytäkirjojen kuin kehotusten osalta. Vuositarkastusten yhteydessä ilmenneiden puutteiden korjaamisen valvomiseksi suunniteltujen uusintatarkastusten toteutuksessa jatketaan laajan ja suppean jälkitarkastuksen mallia. Suppea tarkoittaa, että viranhaltija käy tarkastamassa pienen puutteen korjaamisen soveltuvin tilanteissa ilman toiminnanharjoittajan läsnäoloa. Mahdollisuuksien mukaan toiminnanharjoittaja voi osoittaa kehotuksen noudattamisen myös valokuvin tai kuitein, jolloin varsinaista tarkastuskäyntiä ei tarvita.

5 Tarkastukset muihin kuin valvontaohjelmassa määriteltyihin kohteisiin

5.1 Ympäristönsuojelulain muun kuin lupavelvollisen toiminnan sekä vesilain mukaiset tarkastukset

Ympäristönvalvonnan tehtäviin kuuluvat myös ympäristönsuojelulain muun kuin lupavelvollisen toiminnan tarkastukset sekä mm. vesilain mukaiset tarkastukset. Ympäristövalvonta teki vuoden 2025 aikana noin 70 tällaista tarkastusta tai maastokäyntiä, mikä on huomattavasti suurempi määrä kuin edellisenä vuonna. Osittain näiden tarkastusten tarve ilmenee valmisteltavien päätöksien yhteydessä, osittain lausunnonantamisen yhteydessä ja osittain tarkastusten tarve syntyy siitä, että asukkaat ilmoittavat havaitsemiaan haittoja ympäristövalvontayksikköön.

5.2 Maasto- ja vesiliikennelain mukaiset tarkastukset

Maasto- tai vesiliikennelain mukaisesti luvitettuja kohteita tarkastetaan tarpeen mukaan niinä vuosina, kun alueella on toimintaa. Vuonna 2025 Sipoossa oli yksi maastoliikennelain mukainen maastoliikennenerata, jonka toiminta oli hyvin suppeaa ja jonka lupa on myönnetty kevääseen 2025. Uutta lupaa haettiin vuoden lopussa. Vesiliikennelain mukaiselle harjoitus- ja kilpailutoiminnalle myönnettiin lupa vuonna 2022 ja lupa on voimassa vuoteen 2032 saakka.

5.3 Merenkulun ympäristönsuojelulain valvonta

Merenkulun ympäristönsuojelulain nojalla kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo erityisesti huvivenesatamien jätehuoltoa ja huviveneistä peräisin olevien jätteiden vastaanottoa. Ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy huvivenesatamien jätehuoltosuunnitelmat ja merkitsee ne ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Sipoossa on neljä rekisteröityyttä huvivenesatamaa. Merenkulun ympäristönsuojelulaki on muuttunut siten, että vuodesta 2022 alkaen 25 venepaikan huvivenesataman jätehuoltosuunnitelma tulee rekisteröidä. Selvitys uusien rekisteröimistä edellyttävien satamien määrästä aloitettiin vuonna 2023 ja tavoitteena on saattaa venesatamien jätehuollon rekisteröinti ajan tasalle vuonna 2026.

5.4 Leväseuranta

Vuonna 2025 ympäristövalvontayksikkö teki edellisvuosien tapaan keväästä syksyyn jokaviikkoista levätarkkailua Taasjärvellä ja Savijärvellä osana valtakunnallista levätarkkailuohjelmaa.

6 Muut valvontatoimet

6.1 Haittailmoitukset

Muita kuin luvan- tai ilmoituksenvaraisia toimintoja koskevia haittailmoituksia tuli tarkasteluvuonna noin 102 kpl, joka on noin viidesosa enemmän kuin edellisvuonna. Ilmoitukset koskivat pääasiassa roskaantumista, mutta myös mm. jätevesiä, melua, jätteenpolttoa ja vieraslajihavaintoja. Ympäristövalvonta pyrkii reagoimaan ilmoituksiin resurssiensa puitteissa kiireellisyysjärjestyksessä.

Jätelain yleistä valvontaa ja roskaantumisen valvontaa on tehty pääasiassa haittailmoitusten ja kirjallisten vireillepanojen perusteella. Jätelain, lähinnä roskaantumisen valvonta, muodostaa yksittäisenä osa-alueena huomattavasti enemmän tarkastuksia, selvityspyyntöjä, kehotuksia sekä hallintopakkoon liittyviä toimia kuin muu ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluva substanssialue.

6.2 Poikkeamiset säädöksistä

Ympäristönsuojelulain kertaluonteiseen toimintaan kuuluvan meluilmoituksen perusteella tehtiin neljä viranhaltijapäätöstä vuonna 2025. Meluilmoituksia tuli vireille saman verran kuin edellisenä vuonna. Samaisen lain 156 d §:n mukaisia poikkeamishakemuksia talousjätevesien käsittelyvaatimuksista oli vuoden 2025 lopussa vireillä kaksi kappaletta.

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamishakemuksia käsiteltiin vuonna 2025 neljä kappaletta, mikä on hieman vähemmän kuin edellisenä vuotena. Pääosin hakemukset koskivat käytöstä poistettujen öljysäiliöiden maahan jättämistä.

6.3 Lausunnot

Ympäristövalvonta antaa lausuntoja muiden toimijoiden toimivaltaan liittyviin päätöksiin, selvityksiin ja suunnitelmiin. Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen antaa lausuntoja omaan toimivaltaan liittyvistä tapauksista, joista ei tehdä varsinaista päätöstä. Vuonna 2025 ympäristövalvonnassa valmisteltiin 75 lausuntoa. Osan lausunnoista antoivat ympäristövalvonnan viranhaltijat toimintasäännön perusteella ja osan valiokunta.

Tarkasteluvuonna käsiteltiin yksi nitraattiasetuksen mukaista ilmoitusta.

6.4 Selvityspyynnot, kehotukset ja hallintopakkoon liittyvät toimet

Vuonna 2025 selvityspyyntöjä, kehotuksia tai hallintopakkoon liittyviä toimia tehtiin lupavelvollisesta tai rekisteröitävästä toiminnasta 8 kpl ja muusta toiminnasta 16 kpl. Tämä on vähemmän laitoskohtaisia tapauksia kuin edellisenä vuonna, mutta saman verran koskien muita toimintoja.

6.5 Tutkintapyynnot

Viranomaisen virkavelvollisuuteen kuuluu tehdä ilmoitus poliisille aina kun epäillään rikoslaissa 48:1-4 §:ssä tarkoitettua tekoa tai laiminlyöntiä. Tarkasteluvuonna 2025 ei tehty yhtään uutta tutkintapyyntöä, mutta aikaisemmin tehdyt tutkintapyynnot työllistivät suhteellisen paljon.

7 Yhteistyö

Valvonnan yhtenäistämiseksi ympäristövalvontayksikkö tekee yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa. Ympäristövalvonta toimii yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa kunnan sisällä ja ylikunnallisesti. Vuonna 2024 tehtiin kunnan sisäisten sidosryhmien lisäksi yhteistyötä sekä lupavelvolliseen toimintaan liittyen että muissa ympäristöalueeseen liittyvissä toiminnoissa ja tehtävissä:

- Edustaja Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen Vesien- ja Ilmansuojeluyhdistyksen hallituksessa ja vuosikokouksessa
- Yhteistyöprojekti Sipoonjoen taimenkannan elvyttämiseksi
- Keski-Uudenmaan virtavesihelmet Helmi-keskittymä
- Rannikkovesien kunnostusverkosto
- Uudenmaan Lumo-yhteistyöryhmä (entinen Helmi)
- Uudenmaan vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmä 2024-2029
- Luontokunnat-verkosto
- Sipoon ja Porvoon ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon viranhaltijoiden, Sipoon ja Porvoon luottamusmiesten sekä Kilpilahden alueen yritysten ympäristönsuojelun yhteistyöryhmä
- Pääkaupunkiseudun kuntien hevostallityöryhmä ja jätetarkastajapalaverit
- Yhteistyö Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen talousrikosyksikön ympäristörikostutkinnan, syyttäjän, tullin, pelastuslaitoksen sekä valtion ja kuntien lupa- ja valvontaviranomaisten kanssa
- Yhteistyö Uudenmaan jätehuoltolautakunnan/jätehuoltokoordinaattorin kanssa
- Yhteistyö Itä-Uudenmaan ja pääkaupunkiseudun ympäristönsuojeluviranhaltijoiden kanssa
- Yhteistyö poliisin ja pelastusviranomaisten kanssa
- Yhteistyö Suomen ympäristökeskuksen kanssa jätteenvientiasioissa.
- Yhteistyö Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa vesilain ja ympäristönsuojelulain valvonnassa
- Aluehallintoviraston kanssa tarvittaessa yhteistarkastuksia sekä ennakkoneuvotteluja lupa-asoiden käsittelyn yhteydessä